

CERCETĂRI PRIVIND INFLUENȚA PĂȘUNATULUI ÎN PĂDURE ȘI EVALUAREA PREJUDICIILOR

VASILE MOCANU

In colaborare cu:

NICOLAE DONIȚĂ, FILOFTEIA FIDANOF,
CONSTANTIN ROȘU, MARIA NEACSU, SOFIA ZANELI,
MARIA ILIE, NICOLAE SAVIN, FLORIANA BURLACU,
NICOLAE HONDRU, GRIGORE MĂRGĂRIT, LILIANA VASILIU,
VICTORIA SIMIONESCU, ION SIMEANU,
CONSTANTIN OROMULU, GHEORGHE GAVRILESCU

1. INTRODUCERE

Problema pășunatului în pădure a preocupat corpul silvic românesc încă de la constituirea lui, din 1860. Silvicultorii de pretutindeni, și în ultimul timp și zootehnicienii, au ajuns la concluzia că pășunatul vitelor în pădure este dăunător atât pentru sectorul silvic cât și pentru cel zootehnic. Practicarea pășunatului în pădure diminuează spiritul de prevedere pentru hrana și îngrijirea animalelor, contribuie la formarea unor rase cu productivitate scăzută, produce multiple pagube economiei forestiere și naționale și în realitate nu servește nici interesele silviculturii nici ale agriculturii. Pășunatul vitelor în pădure este de fapt un paleativ nedorit de nimeni, un act de paupertate din trecut, a cărui practicare este în totală contradicție cu principiile actuale ale unei economii planificate.

În țara noastră nu s-au făcut pînă în prezent cercetări în staționar bazate pe măsurători comparative, din care să rezulte concret influența pășunatului asupra diferențelor fitocenoze forestiere.

Cercetările făcute în străinătate sunt insuficiente pentru elucidarea multiplelor aspecte ale problemei, cu atît mai mult cu cât fiecare din ele au abordat aspecte diferite și au fost executate în condiții staționale și de arboret necomparabile cu ale noastre.

2. MATERIAL ȘI METODĂ

Cercetările s-au executat pentru o primă etapă, *din primăvara 1973 pînă în toamna 1975*, cu scopul de a stabili pe bază de măsurători comparative, influența pășunatului cu ovine și separat cu bovine, asupra stațiunii și păturii vegetale, în stejăreto-șleauri de cîmpie și în cerete.

În fiecare tip de pădure dintre cele amintite, s-au instalat cîte două blocuri experimentale, din care unul pentru pășunatul cu ovine și altul pentru pășunatul cu bovine. Fiecare bloc a fost instalat în cadrul unei parcele (u. a.), fiind format din cîte șase suprafețe de cercetare de cîte 40×40 m, din care trei suprafețe martor (îngrădite, nepășunate) și trei suprafețe de studiu delimitate doar prin țăruși de cîte 20 cm înălțime (pășunate).

În fiecare bloc s-au făcut observații și măsurători comparative, în suprafețele martor și în cele păsunate, pentru determinări privind: caracteristicile arboretelor și stațiunilor, umiditatea și compactitatea solurilor, modificarea capacitații de cîmp și a vitezei de infiltrație a apei în sol, fauna de litieră și de sol, microbiologia solurilor, speciile ierbease și biomasa lor uscată, stratul de litieră, regenerarea naturală, evoluția cantitativă și calitativă a arbuștilor, dinamica creșterii radiale a arborilor în perioada de vegetație, creșterea curentă în volum a arboretelor, și a.

După cum rezultă de mai sus, cercetările sunt complexe, ele cuprindând atât aspecte cu caracter stațional și taxonomic, cât și aspecte cu un pronunțat caracter ecologic. Din această cauză, fiecare aspect s-a realizat după propria sa metodă de investigație.

3. REZULTATE ȘI DISCUȚII

În cele ce urmează prezentăm foarte pe scurt principalele rezultate obținute.

Caracteristicile principale ale arboretelor și stațiunilor: Stejăreto-șleau de cîmpie din Ocolul silvic Snagov: Compoziția: 0,8 St+0,8 Te; Diametrele medii: St=18,7 cm, Te=21,8 cm; Înălțimile medii: St=18,2 m, Te=20,1 m; Clasa de producție: St=I₅, Te=I₀; Proveniența: din lăstari; Vîrstă: 35 ani; Consistență: 0,7.

Tipul genetic de sol, atât în u. a. 141 păsunată cu ovine, cât și în 142 bovine, este *brun roșcat slab podzolit*, cu profilul după formula: A(0—9)—AE (9—25)—EB(25—42)—Bt1(42—70)—Bt2(70—118)—Bt3(118—145)—C (145).

Ceretul din pădurea Belimoaica, Ocolul silvic Bolintin, se caracterizează prin: Compoziție: 0,8 Ce+0,1 Fr+0,1 Div (Gî, Ul); Diametrele medii: Ce=19,7 cm, Fr=13,8 cm; Înălțimile medii: Ce=15,9 m, Fr=14,0 m; Clasa de producție: Ce=II, Fr=III; Proveniența: din lăstari; Vîrstă 46 ani; Consistență: 0,7.

Tipul genetic de sol în u. a. 81 păsunată cu ovine și în u. a. 67 păsunată cu bovine, este *brun roșcat mediu (puternic) podzolit*, cu profilul după formula: A(0—4)—AE(4—14)—E(14—28)—B+E(28—50)—Bt1(50—105)—Bt2(105—160)—Bt3(160—180)—C(180).

Umiditatea solurilor s-a cercetat anual, în suprafețele martor și păsunate cu ovine. A rezultat că în cei trei ani de păsunare s-a înregistrat o scădere a umidității solului pe profil, cu circa 5% în stejăreto-șleau de cîmpie și cu circa 10% în ceret (tabelul 1).

Compactitatea solurilor s-a măsurat anual în cîte o suprafață martor și una păsunată cu ovine sau cu bovine din fiecare bloc experimental, în lunile aprilie, iunie și octombrie, la adîncimile de 10, 20, 30 și 40 cm. În tabelul 1 se prezintă valorile medii anuale din ultimii doi ani de cercetare.

Se constată că după trei ani de păsunare, compactitatea solurilor a crescut foarte repede în suprafețele păsunate față de martor. Creșterea este mai accentuată în suprafețele păsunate cu ovine față de cele cu bovine. Așa de exemplu, în stejăreto-șleau, compactitatea medie anuală a crescut în 1975 față de 1974 cu 14% în suprafețele păsunate cu ovine și cu trei % în cele cu bovine; în ceret, cu 28% și respectiv 19%. Este o rată destul de ridicată și ea ne sugerază ideea că în patru—opt ani de practicare a păsunatului, compactitatea solurilor din parcelele păsunate, se poate dubla față de martor.

Capacitatea minimă a solurilor pentru apă (capacitatea de cimp) și viteza de infiltrare a apei în sol:

Acestea s-au cercetat în cîte o suprafață martor și una pășunată cu ovine din cele două tipuri de pădure.

Din datele cuprinse în tabelul 1 se constată o diferență a capacitații minime pentru apă între solul suprafețelor martor și pășunate. Diferența este destul de mică (2% în stejăreto-sleau și 4% în ceret), dar este de așteptat să crească în următorii ani.

Din aceleași date se vede că în suprafețele pășunate, atât în stejăret cît și în ceret, viteza de infiltrare a apei în sol este de circa trei ori mai mică față de martor (34—36% și respectiv 34—35%).

Situația se dătorează în primul rînd destructurării și bătătoririi stratului superior al solului din suprafețele pășunate și ea explică atât formarea micilor băltoace din timpul ploilor cît și umiditatea mai mică a solului pe întreg sezonul de vegetație, cu implicațiile ei asupra dezvoltării faunei și microorganismelor de sol, asupra regenerării și creșterii arborilor și arbustilor și a.

Dinamica faunei de litieră și din sol, în suprafețele martor și în cele pășunate.

S-au cercetat în al doilea an de pășunare, în primăvara, vara și toamna 1974. S-a urmărit cunoașterea particularităților de structură și de biomăsă a nevertebratelor, dinamica lor numerică sezonala și activitatea pedofaunei de transformare a materiei organice.

În tabelul 1 se prezintă valorile medii anuale, pe variante de cercetare. Se constată că la nivelul litierei, densitatea are cele mai mari valori în suprafețele martor și cele mai mici în suprafețele pășunate cu bovine.

În sol s-au înregistrat valori mai ridicate decît în litieră și în continuă creștere atât din primăvară pînă spre toamnă cît și de la suprafețele martor spre cele pășunate.

Densitatea cea mai mare de nevertebrate în litieră o formează în ordine descrescîndă grupele de: Nematode, Enchytreide, Acarieni, Aranee, și Coleoptere, iar în sol grupele de Nematode, Acarieni, Enchytreide, Elateride, Geophilide și Lumbricide.

Cercetările au mai arătat că prin activitatea faunei de litieră și sol într-o perioadă de vegetație, intră în rețeaua transformărilor organice o cantitate de circa 5—7 kg/t de frunze uscate. Această cantitate este micșorată cu circa 13—23% în suprafețele pășunate cu bovine și cu circa 33—40% în cele cu ovine.

Modificarea însușirilor microbiologice ale solurilor s-a stabilit prin determinarea numărului de bacterii, ciuperci microscopice, actinomycete și microorganisme celulozolitice, conținute într-un gram de sol uscat, în suprafețele martor și pășunate cu ovine, din cele două tipuri de pădure.

Din datele cuprinse în tabelul 1 se constată sporirea numărului de bacterii și actinomycete în solul suprafețelor pășunate față de martor (98 și 82% în 1973, 111 și respectiv 89% în 1975). Aproximativ aceeași situație există și la actinomicete.

Microorganismele celulozolitice se află în scădere în suprafețele martor și în pronunțată creștere în cele pășunate. Ele sunt alcătuite în special din ciuperci și actinomycete celulozolitice mezofile, ceea ce explică înmulțirea lor în solul suprafețelor pășunate, mai uscat, mai cald și cu mai multă materie organică moartă.

Cercetările au arătat o evoluție a acidității solurilor, în suprafețele păsunate, de la neutru-slab acid în 1973, spre slab acid-acid în 1975. Ca urmare a tendinței de acidificare a solurilor, în suprafețele păsunate are loc o schimbare a raportului dintre bacterii și ciuperci, în favoarea ciupercilor.

Cercetările asupra dinamicii speciilor ierboase și a biomasei lor uscate. Aceste cercetări au arătat printre altele, dispariția din suprafețele păsunate a circa 7% din numărul inițial al speciilor și pătrunderea în schimb a unor noi specii, străine fitocenozelor respective.

Majoritatea speciilor, ce se mențin pe suprafețele păsunate, își schimbă puternic înfățișarea și ritmul de viață. Se observă o reducere accentuată a dimensiunilor organelor vegetative (nanism), ca urmare a uscării mai accentuate și a bătătoririi solului, precum și insuficienței de asimilate, prin păsunarea și micșorarea continuă a suprafeței de asimilare.

Cercetările au mai arătat de asemenea o scădere generală a producției de biomă ierboasă în suprafețele păsunate, ca urmare a reducerii permanente a suprafeței asimilate de plantelor și a modificărilor produse în biotip prin bătătorirea solului și înrăutățirea condițiilor de aprovizionare cu apă.

Cercetările efectuate în aceleasi tipuri de pădure, învecinate, au arătat că producția medie de biomă a stratului ierbos nu depășește 150—200 kg de masă uscată/an/ha, ceea ce corespunde unei productivități de plante ierboase verzi consumabile, de 600—800 kg/an/ha.

Dinamica stratului de litieră s-a cercetat în suprafețele martor și păsunate cu ovine din cele două tipuri de pădure. Influența păsunatului asupra stratului de litieră s-a manifestat în primul rînd prin modificarea calitativă a acestuia, ca urmare a călcării și măruntării mecanice. Înainte de începerea sezonului de păsunare, cantitatea de litieră este aproximativ egală în fiecare an în suprafețele martor și, păsunate. Spre toamnă însă, ea este mai mică cu 7% față de martor în suprafețele păsunate din stejăreto-șleau și cu 59% în ceret.

Dacă analizăm evoluția cantității de litieră din primăvară spre toamnă, constatăm o scădere substanțială a acesteia în ambele tipuri de pădure și mai ales în suprafețele păsunate. Așa de exemplu, procesul de mineralizare în stejăreto-șleau a fost de 34% în suprafețele martor și de 37% în cele păsunate, iar în ceret de 22 și respectiv 67%.

Se pare deci că în ceret, măruntarea litierei din suprafețele păsunate a contribuit la descompunerea mai rapidă a acesteia.

Regenerarea naturală a arborilor s-a cercetat după trei ani de practicare a păsunatului, în ambele variante de păsunat din cele două tipuri de pădure.

În stejăreto-șleau, în suprafețele păsunate cu ovine, au mai rămas doar 10% din numărul total de puieți, iar în cele păsunate cu bovine 27%. Cele mai mari pierderi s-au înregistrat la puieții de carpen (100%), jugastru (92%), arțar (91%), tei (85%), stejar (83%), ulm (77%). De fapt aceasta este și ordinea aproximativă de preferință la păsunare.

Spre deosebire de puieții din suprafețele martor, cei din suprafețele păsunate sunt strîmbi, înfurciți sau crăcoși, fără vîrfuri individualizate, uneori fără frunze sau cu frunzulete noi spre sfîrșitul sezonului de vegetație, cu starea de vegetație lîncedă. Se vede clar că astfel de puieți nu pot constitui un semințis, de viitor, fiind de la început de proastă calitate și condamnați la uscare.

În ceret, influența negativă a păsunatului s-a manifestat în special asupra speciilor de amestec, puietii de cer nefiind păscuți în mod normal nici de ovine, nici de bovine. În suprafetele păsunate cu ovine au mai rămas 32% din numărul total al puietilor, iar în cele păsunate cu bovine 61%. În acest tip de pădure, cele mai mari pierderi s-au înregistrat la puietii de carpen (100%), tei (91%), arțar (90%), mojdrean (86%), jugastru (85%), ulm (76%), frasin (68%) și cer (14%). Deși nu au fost păscuți de vite, puietii de cer au suferit totuși de pe urma păsunatului, având înălțimi mai mici, fiind mai debili și cu un însemnat procent de însăbieri.

Dinamica arbustilor și subarbustilor din suprafetele martor și păsunate s-a cercetat la sfîrșitul perioadei de vegetație 1975.

Din datele prezentate în tabelul 1, se constată că în stejăreto-șleaul de cîmpie au mai rămas doar 32% din numărul inițial de arbusti în suprafetele păsunate cu ovine și 42% în cele cu bovine. Cele mai mari pierderi s-au produs la speciile de alun (100%), sînger (97%), salbă rîioasă (86%), lemn ciînesc (69%), măces (60%) și păducel (51%).

În ceret, în suprafetele păsunate cu ovine au rămas 76% din numărul total al puietilor, iar în cele păsunate cu bovine 89%. Aici, cele mai mari pierderi s-au produs la salba rîioasă (63%), corn (30%), salba moale (25%), lemn ciînesc (24%) și a.

Mai important decât numărul de arbusti rămas pe unitatea de suprafață, este calitatea și starea de vegetație a acestora, precum și faptul dacă exemplarele rămase își mai pot îndeplini rolul lor în arboret. Din acest punct de vedere, păsunatul a influențat negativ atât cantitatea cât și calitatea arbustilor rămași, ducînd la pierderea însușirilor lor de protecție.

Dinamica creșterilor radiale ale arborilor. În perioadele de vegetație 1974 și 1975, s-a urmărit săptămînal, după metoda auxometrului comparitor dinamica creșterilor radiale ale arborilor. Măsurătorile s-au executat la cîte 30 de stejari din suprafetele martor sau păsunate, repartizați pe categorii de diametre inferioare, medii și superioare.

Din datele prezentate în tabelul 1 rezultă, că practicarea păsunatului timp de trei ani de zile în stejăreto-șleaul de cîmpie, a provocat o pierdere medie la creșterea radială a arborilor de 18% în cazul păsunatului cu ovine și de 14% la cel cu bovine. În ceret, pierderile de creștere față de martor au fost de 12% la ovine și de 9% la bovine.

În ambele tipuri de pădure și în ambele variante de păsunare, păsunatul a avut influență negativă cea mai mare, asupra categoriilor inferioare de diametre.

Cresterea curentă în volum a arboretelor din suprafetele martor și păsunate. În urma inventarierilor din primăvara 1973 și toamna 1975 în cele două tipuri de pădure, a rezultat creșterea curentă în volum a arboretelor din suprafetele cercetate de noi.

Rezultatele, cercetării, prezentate în tabelul 1, arată că în cei trei ani de păsunare s-a produs o pierdere medie de creștere curentă în volum la cele două tipuri de pădure, de circa 16% în cazul păsunatului cu ovine ($11\% + 21\% : 2 = 16\%$), și de 12% la cel cu bovine ($14\% + 10\% : 2 = 12\%$).

Rezultatele cercetărilor arată modificările produse de păsunat asupra stațiunii și vegetației și efectul lor cumulat asupra creșterilor în volum ale arboretelor respective.

Tabelul 1

Influența pășunatului asupra stațiunii și vegetației, în stejăreto-șleauri de cîmpic și cerete

Obiectul cercetării	Anul	Stejarero-șleau de cîmpie						Ceret					
		martor ovine	păsunat ovine	păsunat bovine	păsunat bovine	martor ovine	păsunat ovine	martor bovine	păsunat bovine	martor bovine	păsunat bovine	p/m %	p/m %
Umiditatea solului pe profilul 0–100 cm (%)	1974 1975	19,9 22,6	19,5 21,5	98,2 95,1	— —	— —	— —	19,0 20,9	18,2 18,9	95,8 90,4	— —	— —	— —
Compactitatea solului pe profilul 0–40 cm (kg/cm ²)	1974 1975	19,7 22,1	22,2 27,9	112 126	19,3 21,8	21,8 25,2	113 116	25,1 27,8	28,7 39,5	114 142	25,8 27,8	28,0 35,4	108 127
Capacitatea de cîmp (%)	1975	33,1	32,4	98	—	—	—	33,5	32,2	96	—	—	—
Infiltrajie apă în sol (mm/oră)	1975	452	154	34	—	—	—	296	105	35	—	—	—
Infiltrajie apă sol (mm/2 ore)	1975	628	227	36	—	—	—	522	179	34	—	—	—
Nevertebrate litoră (mii/m ²)	1974	127	102	80	127	82	65	55	55	100	55	37	67
Nevertebrate sol (mii/m ²)	1974	194	188	97	194	222	114	142	149	105	142	183	129
Biomasă nevert. litoră (g/m ²)	1974	11	9	82	11	8	73	6	8	133	6	5	83
Biomasă nevert. sol (g/m ²)	1974	6	6	100	6	7	117	5	4	80	5	6	120
Bacterii (mii/g sol uscat)	1973 1975	861 581	846 646	98 111	— —	— —	— —	667 592	550 526	82 89	— —	— —	— —
Fungi microscopici (mii/g sol uscat)	1973 1975	36 35	39 42	108 118	— —	— —	— —	42 43	45 47	108 111	— —	— —	— —
Actinomycete (mii/g sol uscat)	1973 1975	207 206	208 211	100 103	— —	— —	— —	180 180	197 206	109 115	— —	— —	— —
Celulozolitice (mii/g sol uscat)	1973 1975	1,4 1,2	1,4 1,7	102 139	— —	— —	— —	— —	1,3 1,2	103 119	— —	— —	— —
Litoră uscată IV (kg/ha)	1975	8 364	8 084	97	—	—	—	—	9 666	9 394	97	—	—
Litoră uscată VIII (kg/ha)	1975	5 506	5 111	93	—	—	—	—	7 495	3 072	41	—	—
Puieti arbori (buc/ha)	1975	22 544	2 331	10	23 625	6 338	27	75 963	24 507	32	68 411	41 837	61
Arbusti (mii/ha)	1975	39,71	12,88	32	27,58	11,62	42	61,25	46,25	76	50,50	44,79	89
Crestere radială arb. (0,01 mm)	1975	156	128	82	148	128	86	154	136	88	177	163	91
Crestere curentă în volum arboret (m ³ /an/ha)	1975	7,239	6,510	89	10,32	8,876	86	4,200	3,327	79	4,915	4,450	90

Având în vedere timpul scurt de experimentare, considerăm că rezultatele sunt provizorii și nu pot fi luate ca bază pentru calculul definitiv al prejudiciilor. Pe baza lor se poate face un calcul provizoriu care să lămu-rească și să ajute la aprecierea eficacității cercetărilor întreprinse pînă în prezent.

Dacă avem în vedere valorile obținute la creșterea radială a arborilor și cele de la creșterea curentă în volum a arboretelor, putem admite în mod provizoriu o medie a pierderilor pentru cele două tipuri de pădure, de 12% la pășunatul cu bovine și de 16% la ovine.

Din tabelele de producție rezultă o creștere curentă medie de 7,4 m³/an/ha la stejăreto-șleaurile de cîmpie de 50 ani, din lăstari și din clasa a III-a de producție și de 7,6 m³/an/ha la ceretele de 50 ani, din clasa a III-a de producție.

Admitînd o medie a acestor creșteri, pentru cele două tipuri de pădure de 7,5 m³/an/ha, înseamnă că s-a produs o pierdere de 0,9 m³/an/ha în cazul pășunatului cu bovine și de 1,2 m³/an/ha la ovine.

Este de așteptat ca practicarea în continuare a pășunatului în astfel de arborete, să ducă la sporirea rapidă a prejudiciilor.

Este, de asemenea de presupus ca prejudiciile să fie cu mult mai mari dacă se va ține seama de influența negativă a pășunatului asupra procesului de regenerare naturală, asupra produselor nelemninoase ale pădurii, asupra deprecierilor calitative ale lemnului și mai ales asupra surgerilor de suprafață și eroziunii solului din arboretele în pantă.

4. CONCLUZII

Din cercetările referitoare la influența pășunatului practicat timp de trei ani în cele două tipuri de pădure, se desprind următoarele concluzii mai importante:

— Umiditatea medie a solurilor pe profil a scăzut în suprafețele pășunate cu 5% față de martor în stejăreto-șleau și, cu 10% în ceret.

— Compactitatea medie a solului pe primii 40 cm de adîncime a ajuns la 126% față de martor în stejăreto-șleaul pășunat cu ovine și la 116% în cele cu bovine. Aceași compactitate a ajuns la 142% în ceretul pășunat cu ovine și la 127% în cel cu bovine.

— Viteză de infiltrare a apei în solul pășunat cu ovine din ambele tipuri de pădure, este, de circa trei ori mai mică față de martor.

— Densitatea și biomasa uscată a animalelor nevertebrate din litiera și solul suprafețelor pășunate, prezintă în general valori mai mici decât, în martor.

— Activitatea de transformare a materiei organice de către pedofauna, este cu 33—40% mai mică, față de martor în suprafețele pășunate cu ovine și cu 13—23% în cele pășunate cu bovine.

— În suprafețele pășunate cu ovine, în ambele tipuri de pădure, degradarea materiei organice se face în special de către actinomycete, fungi microscopici și microorganisme celulozolitice, al căror număr este în continuă creștere față de martor.

— După trei ani de aplicare a pășunatului cu ovine, se constată tendința de acidificare a solului de primii 30 cm de adîncime, de la neutru-slabil acid spre slab acid-acid. Ca urmare, are loc o modificare a raportului dintre bacterii și ciuperci, în favoarea ciupercilor.

— Producția medie de ierburi verzi consumabile din stejăreto-șleaurile de cîmpie și cerete, în condițiile obișnuite din producție, este de circa 700 kg/an/ha, ceea ce înseamnă că pentru o perioadă de păsunare sunt necesare 6,430 ha de pădure pentru o bovină adultă ($30 \text{ kg/zi} \times 150 \text{ zile}$), sau 1,286 ha pentru o ovină adultă ($6 \text{ kg/zi} \times 150 \text{ zile}$).

— Cantitatea de litieră din primăvară, din suprafețele păsunate cu ovine, a scăzut cu 3% față de martor, în ambele tipuri de pădure.

— În ambele tipuri de pădure, păsunatul vitelor a influențat negativ regenerarea naturală, atât cantitativ cât și calitativ. Puieții rămași sunt de cea mai slabă calitate și nu pot constitui un semințis de viitor.

— Păsunatul a produs pierderi cantitative și calitative în rîndul arbuștilor și subarbushilor. Calitatea slabă și starea lîncedă de vegetație a stratului de arbuști rămași în suprafețele păsunate, a dus la pierderea rolului său principal de protecție.

— Practicarea consecutivă a păsunatului timp de trei perioade de vegetație, a provocat o pierdere medie la creșterea radială a arborilor din cele două tipuri de pădure, de 12—18% la păsunatul cu ovine și de 9—14% la cel cu bovine.

— Păsunatul conform instrucțiunilor oficiale a diminuat creșterea curentă în volum a arboretelor respective, în medie cu 16% în suprafețele păsunate cu ovine și cu 12% în cele cu bovine.

B I B L I O G R A F I E

- Brauns A. (1968) — Praktische Bodenbiologie, Stuttgart.
Chirita D. Constantin (1974) — Ecopedologie cu baze de pedologie generală. Editura Ceres, București.
Dinu Valeriu (1974) — Pădurea, apa, mediul înconjurător. (Influențele complexe ale pădurii). Editura Ceres, București.
Giurgin, Victor, Decei, Ilie, Armașescu Sorin (1972) — Biometria arborilor și arboretelor din România. Edit. Ceres, Buc.
Herbert Franz (1950) — Bodenzoologie als Grundlage der Bodenkunde. Berlin.
Negulescu G. Emil (1973) — Silvicultura, vol. I, Edit. Ceres, București.
Popescu-Zelstein I., (1961) — Metoda auxometrului comparator. Revista Pădurilor nr. 10.

FORSCHUNGEN BETREFFS EINFLUSS DES WEIDENS IM WALDE UND SCHÄTZUNG DER SCHÄDEN

Zusammenfassung

Die Untersuchungen der ersten Etappe 1973—1975 wurden auf Kontrollächen und Weideflächen aus den Tiefland-Eichenmischwäldern und Zerreichenbeständen durchgeführt, um auf Grund der Vergleichsmessungen den Einfluss des Weidens mit Schafen und separat mit Rindern auf den Standort und die Vegetation festzustellen.

Als eine allgemeine Schlussfolgerung wurde festgestellt, dass sich nach drei jährigen Weiden in den zwei Waldtypen, die Feuchtigkeit, Verdichtung und die Infiltrationsgeschwindigkeit des Wassers in den Boden verschlächtert haben; ungünstig verändert haben sich die Dichte, die Biomasse der Wirbellosentiere aus der Waldstreu und Waldboden, sowohl auch die mikrobiologischen Eigenschaften des Bodens. Es fanden bedeutende quantitativ und besonders qualitativ negative Veränderungen der Forstpflanzen aus der Naturverjüngung der

Streuschicht und Sträucher statt. Der Stärkezuwachs der Bäume in der Vegetationsperiode und der laufende Massenzuwachs derjenigen Bestände verkleinerte sich in Vergleich zu der Kontrollfläche.

Die Forschungen zeigten, dass das Weiden mit Schafen den Standorten und der Vegetation die grössten Schäden verursachen, das Weiden mit Rindern ergibt negative vermittelnde Werte zwischen den Varianten Kontrolle — Schaf.

Bis heute wurden bei dem Weiden mit Rinder, Holzmassenverluste von 0,900 m³/Jahr/ha, und mit Schafen von 1,200 m³/Jahr/ha, festgestellt.